

dernier. L'original de ce traité est conservé à la Bibliothèque nationale de Paris, parmi les papiers d'Ismaël Boulliau ¹, qui voyagea dans le Levant, en 1646-1647. Nous nous faisons un devoir d'insérer ici ce document, précieux pour l'histoire littéraire et peut-être unique en son genre.

Ὁμολογῶ ἐγὼ Γεώργιος Δουσιᾶδης πῶς ἔλαβον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ τιμίου ἄρχοντος κυρίου Γεωργίου Καντακουζηνοῦ τὸ ἴσον τῆς ἐγγράφου ἰσορίας, ἣν συνέγραψε Γεώργιος λογοθέτης περὶ ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως ² ὑπὸ Λατίνων, καὶ αὐθις παρὰ Λατίνων ὑπὸ Γραικῶν ³, καὶ ἕτερον Μιχαὴλ Σικελιώτου ⁴ ἐξ ἀρχῆς κόσμου μέχρις Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ἅπερ ἔλαβον ἀγαθῆ πίσει ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκτυπωθῆναι, καὶ παρέξω αὐτῶ, ἐὰν ἐκτυπωθῶσιν, τὸ ἡμισυ τοῦ κέρδους ἀπὸ τῶν τυπωθησομένων βιβλίων, καὶ ἐκτελέσω τὸ κρεῖττον καὶ συμφερότερον ⁵ διὰ τὸ κοινὸν κέρδος ἡμῶν καὶ ποιήσω πρῶτον τυπωθῆναι ⁶ ταῦτα τὰ βιβλία, ἵνα ταχύτερον ἐκτελεσθῶσιν. Ἐπεὶ δὲ θάνατος ἡμῖν πρόκειται, εἰ μὲν ὁ ῥηθεὶς Καντακουζηνὸς τύχοι θανῶν, ἐπισελῶ τὸ εἰρημένον ἀνήκον ⁷ αὐτῶ κέρδος τοῖς κληρονόμοις αὐτοῦ, ὅπερ ἐπισελῶ εἰς τὰς τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως χεῖρας ⁸ ἐπιδώσειν αὐτοῖς· ἂν ⁹ δὲ ἐν ἐμοὶ τύχοι θάνατος, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἢ οἱ κληρονόμοι εἰς οὓς ἐμπέσωσι ταῦτα τὰ βιβλία, αὐτοὶ ¹⁰ ποιήσωσιν ὅπερ ἂν ἐγὼ ἐμελλον ποιῆσαι κατὰ τὴν εἰρημένην συμφωνίαν· ὅθεν καὶ εἰς ἀσφάλειαν ὑπογράψει ὁ τε παναγιώτατος, καὶ ὁ λαμπρότατος Ἀγγλίας πρέσβυς καὶ ἡμεῖς ἀμφότεροι.

† ὁ πατριάρχης Μελέτιος μάρτυς ¹¹.

Ego Eduardus Barton,

1. Manuscrit français 13055, f. 270 r°.

2. La *Chronique* de Georges Acropolite ne fut publiée qu'après la mort de Georges Dousa, par son frère Théodore (Leide, 1614, 8°). On lit, dans l'avis au lecteur : « Repertum olim Galata (Pera vulgo) redemptumque a Georgio Cantacuzeno, ex cuius libro apographum transcriptum fuit manu Theodosii Zygomalaë Nauplii, ex petitione domini Georgii fratris mei P. M., qui auctorem illum inter alios Constantinopoli superioribus annis attulit. »

3. Il y a γραικῶν dans l'original.

4. Il y a κηδιωτοῦ dans l'original.

5. Il y a συμφερότερον dans l'original.

6. Il y a τυποθῆναι dans l'original.

7. Il y a ἀνεῖκον dans l'original.

8. Il y a χεῖρας dans l'original.

9. Il y a ἂν dans l'original.

10. Il y a αὐτοὶ dans l'original.

11. Méletius Pigas se trouvait alors à Constantinople en qualité de vicaire

